

Aan de Rechtbank Utrecht
Sector bestuursrechtspraak
Postbus 13023
3507 LA Utrecht

Zeist, 06 november 2012

Betreft: Beroepschrift inzake het Natuurbeheerplan provincie Utrecht 2013

Geachte president,

Op 25 september 2012 is door de Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht het Natuurbeheerplan provincie Utrecht 2013 vastgesteld (zie ook bijlage 1: 'Vaststellingsbesluit GS'). Het betreffende besluit is vanaf 27 september 2012 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd. Het Ontwerp-Natuurbeheerplan 2013 heeft vanaf 03 mei 2012 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen, waartegen o.a. door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. een zienswijze is ingediend (zie ook bijlage 2: 'Zienswijze Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op Ontwerp-Natuurbeheerplan 2013'). Door GS is naar aanleiding van de binnengekomen zienswijzen een 'Nota van Zienswijzen' opgesteld (zie ook bijlage 3: 'Nota van Zienswijzen'). Op een enkel punt na heeft de zienswijze van de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. niet tot een bijstelling van het besluit geleid. Hierbij tekent de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. beroep tegen het vaststellingsbesluit van GS aan. Eerst zal op een aantal procedurele aspecten worden ingegaan, waarna de beroepsgronden meer in inhoudelijke zin aan de orde zullen worden gesteld.

1. Procedurele aspecten

Het Natuurbeheerplan 2013 is de opvolger van het Natuurbeheerplan 2011. Met het Natuurbeheerplan beoogt de provincie Utrecht de doelstellingen van het rijks- en ook provinciale natuur- en landschapsbeleid te realiseren en dan in het bijzonder de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), een samenhangend netwerk van natuurgebieden dat het duurzaam overleven van populaties van plant- en diersoorten moet waarborgen. Nu valt het op dat ten opzichte van het Natuurbeheerplan 2011 in het Natuurbeheerplan 2013 een groot aantal wijzigingen zijn doorgevoerd. Die wijzigingen zijn met name het gevolg van het zogenaamde 'Akkoord van Utrecht', waarin door de provincie en een aantal provinciale organisaties een voorschot is genomen op de door het Rijk (vooralsnog) doorgevoerde bezuinigingen op de natuur en in het bijzonder de EHS¹. Overeenkomstig dat Akkoord zal er van de binnen de provincie Utrecht overeenkomstig oorspronkelijke opgave van 6.000 ha voor de EHS (zie ook bijlage 4: 'Akkoord van Utrecht'):

- er nog (maar) 1506 ha worden gerealiseerd;
- er 3.000 ha in een zogenaamde 'groene contour' zal komen te liggen, waarvoor evenwel niet langer het 'Nee, tenzij-regime' van de EHS van kracht zal zijn. Pas als binnen de als zodanig begrensde gebieden (d.m.v. externe financiering) er omvorming naar natuur heeft plaatsgevonden, kunnen deze gebieden alsnog aan de EHS worden toegevoegd;
- er 1.500 ha zal worden uitbegrensd.

Nu vond de EHS zoals deze oorspronkelijk zou worden gerealiseerd haar grondslag in het zogenaamde 'Beleidsplan Natuur en Landschap Provincie Utrecht (Provincie Utrecht, 1992)', dat later ook in ruimtelijke zin zijn beslag heeft gekregen in het Streekplan 2005-2015. Nu is het 'Akkoord van Utrecht' dan wel ook in de nieuwe Provinciale Structuurvisie/Provinciale Ruimtelijk Verordening 2013-2028 doorvertaald, maar is de die nieuwe PRS/PRV nog niet

¹ Overigens lijkt het Rijk in het nieuwe Regeerakkoord (van de PvdA en de VVD) op de met de bezuinigingen op de natuur samenhangende 'herijking' van de EHS (gelukkig) alsnog terug te komen. zodat de EHS (inclusief de bijbehorende ecologische verbindingzones) alsnog volledig zou kunnen worden gerealiseerd, zij het dat daar dan wel een langere termijn voor wordt genomen.

door Provinciale Staten definitief vastgesteld². Die vaststelling zal naar verwachting op 04 februari 2013 plaatsvinden. Door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is eveneens op de PRS/PRV een uitgebreide zienswijze ingediend, o.a. op de wijzigingen die met de nieuwe PRS/PRV ten aanzien van de EHS zijn doorgevoerd (zie ook bijlage 5: 'Zienswijze Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op PRS/PRV'). Aangezien de nieuwe PRS/PRV evenwel nog niet definitief door PS is vastgesteld en dus ook niet de contouren van de 'herijkte' EHS, is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening toegedaan dat de wijzigingen zoals deze thans in het Natuurbeheerplan 2013 ten opzichte van het Natuurbeheerplan 2011 zijn doorgevoerd feitelijk een beleidsmatige grondslag ontberen en dat het plan alleen al in die zin als onzorgvuldig voorbereid dient te worden beschouwd.

Een ander procedureel belangrijk punt is dat bij de uitwerking van het 'Akkoord van Utrecht' kennelijk wel een bepaalde systematiek is gevolgd, maar dat de provincie, ondanks verzoeken daartoe door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o., tot op heden niet bereid is gebleken de effecten van het 'Akkoord van Utrecht' op de (binnen de provincie Utrecht) aanwezige waarden van de natuur (en landschap) en in het bijzonder de biodiversiteit ook daadwerkelijk in kaart te laten brengen, bijvoorbeeld door het PBL en/of Alterra. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. heeft een verzoek daartoe niet alleen ten tijde van de behandeling van het 'Akkoord van Utrecht' in de Provinciale Staten gedaan, maar ook in haar zienswijze op de PRS/PRV. Nu is in de reactie van GS op de dienaangaande door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op de Ontwerp-PRS/PRV gegeven zienswijze weliswaar aangegeven, dat in de zogenaamde 'Plan-MER', zoals deze mede aan de PRS/PRV ten grondslag zal worden gelegd, alsnog zal worden gezien of met de wijzigingen zoals die thans m.b.t. de EHS worden doorgevoerd nog wel aan de internationale verplichtingen kan worden voldaan (zie ook bijlage 6: 'Concept Nota van beantwoording', pag. 10), maar kennelijk is de provincie dat niet voornemens voor de natuur in zijn geheel zoals deze binnen de provincie Utrecht voorkomt³. Wat betreft die bredere toetsing kan overigens ook nog worden verwezen naar het zogenaamde 'Voorlopig Toetsingsadvies Ontwerp-PRS' van de 'Commissie voor het mer', waarin zij adviseert om de effecten van het 'Akkoord van Utrecht' op de natuur/biodiversiteit in provincie Utrecht in zijn geheel in kaart te brengen (zie ook bijlage 7: 'Voorlopig toetsingsadvies Commissie MER Ontwerp-PRS', pag. 3). Juist doordat thans een grondige analyse van de effecten van het 'Akkoord van Utrecht' op de natuur/biodiversiteit ontbreekt, is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. de mening toegedaan dat ook in die zin de in het 'Natuurbeheerplan 2013' thans doorgevoerde wijzigingen in de EHS onvoldoende zijn onderbouwd en daarmee het plan dus onzorgvuldig is voorbereid (zie ook de Awb, Afd. 3:2, art. 3.2).

2. Inhoudelijke aspecten

In het Natuurbeheerplan 2013 wordt eerst een overzicht gegeven van de natuurdoelen zoals deze op de diverse overheidsniveaus aan de orde zijn, alvorens op de bij het plan behorende kaarten niet alleen de begrenzing van de EHS en ook de zogenaamde 'groene contourgebieden' wordt vastgelegd, maar ook de op basis van de zogenaamde 'Index Natuur en Landschap' voor de onderscheiden gebieden beoogde natuurdoelen, evenals de -ambities. Bij de behandeling van de inhoudelijke aspecten, zal eerst bij de beleidsdoelen op de diverse

² Overigens is de provincie wel voornemens een nieuwe 'Natuur(beheers)visie 2.0' op te stellen, mede gezien de gewijzigde omstandigheden, maar voor zover de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat heeft begrepen wordt daaraan nog gewerkt.

³ Bij de toetsing aan de internationale verplichting gaat het daarbij met name om een toetsing van de doelen zoals deze in de zogenaamde Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn opgenomen en dus in het bijzonder om een toetsing aan de zogenaamde 'instandhoudingsdoelstellingen' voor de Natura 2000-gebieden. Binnen de provincie Utrecht komen evenwel maar een zeer beperkt aantal Natura 2000 gebieden voor, terwijl ook elders binnen de provincie Utrecht vele gebieden met zeer hoge natuurwaarden voorkomen (zie o.a. ook het rapport: 'Resultaten ecologisch onderzoek provincie Utrecht 2005-2009 (Provincie Utrecht, 2011)' met o.a. de 'Biodiversiteitskaart'), met vele rode en ook oranje lijst soorten, waarbij deze laatste met name specifieke aandachtsoorten zijn voor de provincie Utrecht (zie ook de 'Werkdocumenten soortenbeleid', zowel Flora als Fauna).

overheidsniveaus worden stilgestaan, alvorens op de doorvertaling daarvan in het thans voorliggende Natuurbeheersplan zal worden ingegaan.

2.1 Beleidskaders

Europees beleid

Hierbij wordt kort stilgestaan bij o.a. het Europese beleid, zoals dat van het Biodiversiteitsverdrag en de zogenaamde Millenniumdoelen. Aangegeven wordt dat het kabinet zich inzet om ook binnen Nederland het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen. Als je nu evenwel de bovenproportionele bezuinigingen (van 72 %) op het natuurbeleid van het (thans nog demissionaire) kabinet beziet, kun je o.i. niet anders concluderen, dat haar feitelijk aan het natuurbeleid niets tot nauwelijks iets is gelegen, zelfs als daarmee de internationale verplichtingen in de waagschaal worden gesteld. Zo maakt de door het PBL opgestelde 'Beoordeling Natuurakkoord - Globale toetsing van het Onderhandelingsakkoord Decentralisatie Natuur' duidelijk dat Nederland door de doorgevoerde bezuinigingen naar verwachting niet meer aan haar internationale verplichtingen zal voldoen (zie hiertoe ook bijlage 8: 'Beoordeling Natuurakkoord - Globale toetsing van het Onderhandelingsakkoord Decentralisatie Natuur (PBL, 2011)', figuur 4 op pag. 16).

Wat betreft de binnen de provincie Utrecht op basis van de zogenaamde 'Habitat-' en ook 'Vogelrichtlijn' aangewezen 'Natura-2000 gebieden' is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van mening dat deze in het 'Natuurbeheerplan 2013' ook als zodanig op een aparte kaart dienen te worden aangegeven, ook al liggen de zogenaamde 'Aanwijzingsbesluiten' voor vele van deze gebieden al vele jaren ter vaststelling door de Minister(ie) E, L&I voor⁴, met name ook door de (almaar uitgestelde) besluitvorming over de zogenaamde Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Juist door dergelijk gebieden op een kaart aan te geven, evenals hun bijbehorende natuur(doel)typen, kan daarvan o.i. wel degelijk een belangrijke signaleringswaarde uitgaan.

Goed is wel dat in het 'Natuurbeheerplan 2013' ook aan de (eventuele) kansen die het Gemeenschappelijke landbouwbeleid (GLB) biedt aandacht wordt gegeven, mede gezien de door de EU daarmee beoogde vergroening van de landbouw⁵.

Rijksbeleid

Het is op zich juist dat het beleid ten aanzien van de EHS in eerste instantie is uitgewerkt in het 'Nationale Natuurbeleidsplan (LNV, 1990)' en dat daaraan verder vorm is gegeven in de nota: 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' en in planologische zin in de zogenaamde 'Nota Ruimte'. Mede n.a.v. de dienaangaande door de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. ingebrachte zienswijze zou in het voorliggende Natuurbeheerplan 2013 nu ook worden aangegeven, dat door het rijk inmiddels de 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)' is vastgesteld, waarbij (helaas ook) de door het rijk beoogde herijking van de EHS is doorgevoerd, maar heeft de provincie kennelijk vergeten dat als zodanig ook in de definitieve nota op te nemen.

Zoals ook hierboven onder Europees beleid al aangegeven, zal Nederland met de door haar voorgenomen bezuinigingen op de natuur naar verwachting niet meer aan de Europese doelen/verplichtingen kunnen voldoen. Inmiddels is het 'Decentralisatieakkoord Natuur' ook nader per provincie uitgewerkt, waarbij duidelijk is geworden dat de voor de ontwikkeling van de natuur beschikbare hoeveelheid geld en ook grond tekort schieten om de achteruitgang in de natuur te stoppen (zie ook bijlage 9: 'Provincies, Natuurlijk ...! (Externe commissie

⁴ In de tekst wordt overigens nog steeds over het Ministerie van LNV gesproken, terwijl dat inmiddels zoals bekend (helaas) is opgegaan in het Min. van E, L&I.

⁵ Daarbij liggen er o.i. met name kansen om in het landelijke gebied in aanvulling op de EHS tot een zogenaamde 'Groen Blauwe Door Adering (GBDA)' te komen (zie o.a. ook: 'Ondernemen in landschapsdiensten (Steingröver, et al, 2011)').

Ontwikkelopgave Natuur, 2012)'), dus feitelijk de knelpunten zoals door het PBL in haar rapport: 'Ecologische overwegingen bij de verdeling van middelen tussen den binnen de provincies voor een herijkte EHS (PBL, 2012)' zijn aangegeven in onvoldoende mate kunnen worden aangepakt. Op basis van met name het dienaangaande door het PBL opgestelde rapport wordt duidelijk dat er ook binnen de provincie Utrecht wel degelijk een aantal knelpunten zijn die om een oplossing vragen (zie ook bijlage 10: 'Ecologische overwegingen bij de verdeling van middelen tussen en binnen de provincies voor een herijkte EHS (PBL, 2012)' en dan met name de daarin opgenomen bijlage 5: 'Landelijk beeld van belang van de EHS voor vogels en vlinders'). Duidelijk zal zijn dat er voor bepaalde doelsoorten (door de doorgevoerde bezuinigingen) er wel degelijk grote knelpunten ten aanzien van het overleven van die soorten zullen optreden.

Gelukkig is men op landelijke niveau met het zogenaamde 'Lenteakkoord' deels teruggekomen op de eerder voorgenomen bezuinigingen op de natuur⁶ en is zelfs in het nieuwe 'Regeerakkoord' (van de VVD en de PvdA) afgesproken dat men de EHS alsnog volledig wil realiseren, dus inclusief de ecologische verbindingzones, waarbij men daarvoor dan wel een langere tijdsperiode wil nemen. In die zin vraagt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zich dan wel af hoe een en ander dan alsnog zijn doorwerking vindt in het voorliggende 'Natuurbeheerplan 2013'.

Provinciaal beleid

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van relevante provinciale beleidsdocumenten, waarbij o.a. wordt gerefereerd aan de volgende beleidsdocumenten: Beleidsplan Natuur en Landschap Provincie Utrecht - BLNU (1992), Werkdocument Ecologische verbindingen (1993), PVG (1996), Utrechtse Natuurdoeltypen (2001), PRS/PRV 2013-2028, Provinciaal Waterplan Richting Robuust (inclusief doelen KRW), Kwaliteitsgidsen landschappen (2011), Leefgebiedenbenadering (2007), Agenda natuur (2007), het zogenaamde 'Akkoord van Utrecht (2011) én de Agenda Vitaal Platteland 2012-2015.

Als je alle (beleids)plannen zo beziet, heeft de provincie Utrecht zich samen met haar partners de afgelopen decennia enthousiast ingezet om aan de natuur (en het landschap) in het Utrechtse ook echt een kwaliteitsimpuls te geven, waarvoor uiteraard hulde. Bezien we thans evenwel de met het: 'Akkoord van Utrecht' doorgevoerde 'herijking' van de EHS, dan is daarmee niet alleen sprake van een duidelijke trendbeuk in negatieve zin met het natuurbeleid zoals dat eerder met het BLNU is ingezet, maar feitelijk wordt ook de kans gemist om aan de natuur binnen de provincie Utrecht ook echt die plek te geven die het o.i. zondermeer toekomt. Daarbij gaat het dan niet alleen om de cruciale betekenis die aan de natuur binnen de provincie Utrecht dient te worden toegekend gezien de centrale ligging van de provincie (zie ook het boekje: 'Utrecht knooppunt van natuur (Provincie Utrecht, 2007)'), maar vooral ook om de kansen die de grote verscheidenheid aan landschapstypen/ geografische districten binnen de provincie biedt om daar fantastische natuur met hoge tot zeer hoge natuurwaarden tot ontwikkeling te brengen.

Bezien we nu de gevolgen van de door de provincie in de Ontwerp-PRS en (dus) ook in het voorliggende Natuurbeheerplan met het 'Akkoord van Utrecht' doorgevoerde 'herijking' van de EHS, dan valt als eerste op dat een relatief groot aantal ecologische verbindingen alsnog zijn uitbegrensd (vergelijk ook de kaart in bijlage 11: 'Gebieden binnen de groene contour' uit het Streekplan 2005-2015 mét die in bijlage 12: 'Akkoord van Utrecht')⁷. Meer in het bijzonder heeft men feitelijk - overigens in lijn nieuwe rijksbeleid - de realisatie van de robuuste ecologische verbindingen losgelaten, zoals deze binnen de provincie Utrecht voorkomen, waar het dan met name gaat om zowel het zogenaamde 'Valleilint', als de

⁶ Zo is in het zogenaamde 'Lenteakkoord' alsnog voor realisatie natuurdoelen op eerdere bezuiniging van 600 miljoen euro 200 miljoen euro in mindering gebracht.

⁷ Overigens is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op zich niet tegen een 'herijking' van de EHS, mits dat dan maar op een bepaalde (landschaps)ecologische grondslag gebeurt en niet op basis van een (botte) bezuinigingsdoelstelling.

'Groene Ruggengraat'. Weliswaar zijn dan nog wel binnen de gegeven robuuste verbindingzones alsnog bepaalde gebiedsdelen opgenomen binnen de 'Groene contour', maar aangezien deze alleen nog op vrijwillige basis tot natuur kunnen worden omgevormd, evenals daarvoor geen publieke middelen meer ter beschikking worden gesteld, is de kans groot dat de natuurdoelen zoals deze voor dergelijke verbindingen relevant moeten worden geacht uiteindelijk niet of in beperkte mate, ook gezien het 'rood' dat daar (naar alle waarschijnlijkheid) tegenover staat, zullen worden gerealiseerd.

Gezien de gevolgen van de bezuinigingen zoals deze door het rijk voor de natuur zijn doorgevoerd, evenals de wijze waarop daaraan binnen de provincie Utrecht vorm is gegeven, kan dan ook worden verwacht, zoals ook duidelijk naar voren komt uit de evaluatierapporten zoals deze dienaangaande door het PBL zijn opgesteld, dat Nederland en naar verwachting dus ook de provincie Utrecht niet langer aan de internationale (biodiversiteits)doelstellingen kan voldoen zoals deze o.a. in de Vogel- en Habitatrichtlijnen, het 'Biodiversiteitsverdrag (CDB)' en ook de 'Kaderrichtlijnwater (KRW)' zijn vastgelegd.

Juist ook gezien de te verwachten effecten is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dan ook van mening, dat de provincie Utrecht het zogenaamde 'Decentralisatieakkoord Natuur' niet (mede) had moeten ondertekenen en gewoon aan haar eerdere doelstellingen voor de EHS had moeten vasthouden. Die doelstellingen zijn indertijd met de vaststelling van het 'BLNU (Provincie Utrecht, 1992)' immers niet zomaar tot stand gekomen, maar waren gebaseerd op een zorgvuldige landschapsecologische analyse (zie met name ook het rapport: 'Visie ecologische infrastructuur (Provincie Utrecht, 1991)'). Uiteraard moet het altijd mogelijk zijn tot een bijstelling van de EHS te komen, maar dan had dat wel op basis van een zorgvuldige (landschaps)ecologische evaluatie moeten gebeuren en niet op basis van een (botte) bezuinigingsdoelstelling.

Zoals met name ook uit de: 'Staat van Utrecht - Duurzaamheidsmeting 2010' naar voren is gekomen, staat de peiler 'Planet' er binnen het Utrechtse en dan in het bijzonder de biodiversiteit er al niet goed voor en als men dan daarop sterkt gaat bezuinigingen, kan worden verwacht dat deze nog verder achteruit zal gaan (zie ook bijlage 13: 'Staat van Utrecht -Duurzaamheidsmeting 2010 (Telos, 2010)'). Alvorens men dan ook met betrekking tot de natuur en in het bijzonder de EHS tot een verminderde taakstelling overgaat, had o.i. toch minstens mogen worden verwacht dat men daaromtrent allereerst door hetzij het PBL, hetzij Alterra een evaluatie had laten uitvoeren, zodat ook duidelijk is wat de consequenties van het bezuinigingen op de EHS (en ook op het beheer) zijn, ook gezien de (inter(nationale)) biodiversiteitsdoelstellingen⁸. Dat mede vanuit het gegeven dat ook door de provincie Utrecht in 2010, dus het Jaar van de Biodiversiteit, haar handtekening heeft gezet onder de 'Coalitie voor Biodiversiteit'.

Meer in het bijzonder had de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. verwacht (en ook gehoopt) dat aan het voorliggende 'Natuurbeheerplan' (eindelijk) een 'Natuur(beheers)visie (2.0)' ten grondslag was gelegd, waarin de provincie Utrecht, zeker ook na de doorgevoerde rijksbezuinigingen haar ambitie voor de Natuur in Utrecht had aangegeven. Zoals uit toezeggingen van de voor het natuurbeleid verantwoordelijke Gedeputeerde aan PS kan worden afgeleid, zou de provincie ook (samen met partners) een dergelijke visie gaan opstellen, maar de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. heeft een dergelijke visie niet als grondslag voor het voorliggende Natuurbeheerplan kunnen ontdekken. Wat dat betreft zou de provincie ook een voorbeeld kunnen nemen aan de Provincie Zuid-Holland die inmiddels haar groene ambities in haar 'Groenagenda Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland, 2012)' heeft vastgelegd.

Ook gezien het thans ontbreken van een heldere 'Natuur(beheers)visie (2.0)' is er dus eigenlijk alles voor te zeggen het voorliggende 'Natuurbeheerplan', waarin toch ook de voor een bepaalde gebied beoogde natuurambities zijn aangegeven (zie ook het:

⁸ Zie in deze overigens ook de toets zoals deze m.b.t. de herijking van de EHS in Gelderland is uitgevoerd, te weten: 'Toets herijking EHS Gelderland - Fase 1 (Alterra, 2012)' en ook de Review daarvan door het PBL.

'Natuurbeheerplan 2013, kaartenbijlage 8), aan te houden totdat een dergelijke 'Natuur(beheers)visie' er ook daadwerkelijk is. Pas dan is het immers mogelijk aan te geven welke natuurdoelen voor een bepaald gebied daadwerkelijk worden beoogd, ook gezien vanuit het bredere perspectief/samenhang van het natuurnetwerk binnen de provincie Utrecht als geheel, evenals uiteraard ook vanuit nationale/internationale doelstellingen (denk daarbij o.a. ook aan de noodzakelijke samenhang tussen de Natura 2000-gebieden).

Kortom, de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is van mening dat eigenlijk nog veel te vroeg is om nu al tot een 'Natuurbeheerplan 2013' te komen, zeker gezien de grote wijzigingen die daarmee worden doorgevoerd. Beter ware het geweest eerst een evaluatie/toets van de nu doorgevoerde wijzigingen uit te voeren, evenals een 'Natuur(beheers)visie' op te stellen, alvorens het Natuurbeheersplan voor het indienen van zienswijzen ter inzage was gelegd⁹.

Bij dit alles komt dat door de natuur te versterken tegelijkertijd ook aan het landschap een enorme kwaliteitsimpuls worden gegeven, zoals ook duidelijk naar voren komt uit de vele projecten zoals deze binnen de onderscheiden AVP-gebieden tot stand zijn gebracht. Zo kan door natuurgebieden met elkaar te verbinden een robuust natuurnetwerk ontstaan, dat niet alleen de natuur ten goede komt, ook gezien de klimaatverandering¹⁰, maar dat uiteindelijk ook voor de mens een belangrijke meerwaarde heeft. In veel van de voorkomende gevallen wordt door te investeren in de natuur immers ook de recreatieve mogelijkheden van de mens vergroot, uiteraard wel afhankelijk kwetsbaarheid te realiseren natuurdoel(typ)en. Juist vanuit dat brede(re) perspectief zou men de natuur als een echte kernkwaliteit van de provincie moeten zien, waarbij de investeringen die daarin worden gedaan het meer dan waard zijn¹¹.

Wat de kwaliteitsimpuls voor de binnen de provincie Utrecht voorkomende landschappen betreft, zoals men deze met de zogenaamde 'Kwaliteitsgidsen Utrechtse Landschappen' beoogt, is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. daar uiteraard bijzonder over te spreken. Wel tekent zij daarbij aan de beoogde kwaliteiten thans o.i. nog in onvoldoende mate in de PRS/PRV zijn verankerd, waardoor de gidsen nu eerder als inspiratiebron gelden dan dat zij ook als sturend (voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen) kunnen worden aangemerkt. In die zin heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. ook voorgesteld aan de PRS/PRV alsnog een zogenaamde 'Kwaliteitskaart' toe te voegen (vergelijk ook PRS Zuid-Holland). Verder kan hierbij worden aangetekend, dat in de Landschapsontwikkelingsplannen (LOP's) zoals die inmiddels voor diverse regio's binnen de provincie Utrecht zijn opgesteld er behalve aandacht voor de natuur, ook nadrukkelijk aandacht is gegeven aan de voor een bepaalde streek karakteristieke landschapselementen (zie o.a. ook: 'Beeldkwaliteitsplan LOP Kromme Rijngebied + (Brons & Partners, 2010)'). Ook de provincie zou daar haar voordeel bij kunnen doen.

2.2 Natuur- en landschapsdoelen en begrenzingen

In dit hoofdstuk wordt feitelijk aangegeven dat het bij dit 'Natuubeheerplan 2013' feitelijk gewoon zou gaan om een technische omzetting van de eerdere Natuurgebiedsplannen en ook het Beheersgebiedsplan. In die Natuurgebiedsplannen was evenwel sprake van een meer gedetailleerde uiteenzetting van de na te streven (Utrechtse) natuurdoeltypen (UNAT's), die feitelijk met de introductie van de 'Index Natuur en Landschap' sterk is vereenvoudigd, waardoor o.i. toch een minder adequate sturing mogelijk is, mede door ontbreken van duidelijke doelsoorten.

⁹ Juist door met een aansprekende visie op de natuur binnen de provincie Utrecht te komen kan daardoor ook het draagvlak, voor zover dat althans niet aanwezig is, worden hersteld (zie overigens ook het zogenaamde het '10-puntenplan' van de landelijke natuur- en milieuorganisaties).

¹⁰ Duidelijk is dat gezien de (op handen zijnde) klimaatverandering de realisatie van robuuste verbindingen tussen grotere eenheden natuur van groot belang moeten worden geacht voor het overleven van tal van soorten (zie o.a. ook het rapport: 'Robuuste verbindingen en klimaatverandering (Alterra, 2009)').

¹¹ Zie overigens ook de publicatie: 'Het geld groeit op mijn Heuvelrug (Triple E, 2005), evenals de 'Strategische Agenda (Provincie Utrecht, 2012)'.

Herijking EHS

Zoals ook al eerder aangegeven wordt in het voorliggende Natuurbeheerplan feitelijk de uit het 'Akkoord van Utrecht' volgende herijking van de EHS doorgevoerd, met alle gevolgen voor de Utrechtse natuur (en het landschap) van dien.

Daarbij valt dan als eerste op dat men feitelijk, overigens in lijn met het rijksbeleid, het principe van de aanleg van de robuuste verbindingen heeft losgelaten, ook al zijn dan bepaalde gebieden binnen de betreffende verbindingen alsnog als 'EHS nieuwe natuur' begrensd. Binnen de provincie Utrecht gaat het dan in het bijzonder om het zogenaamde 'Valleilint' die de Utrechtse Heuvelrug met de Veluwe moet verbinden én ook om de 'Groene ruggengraat'. Nu moet met name de realisatie van het Valleilint uiteindelijk wezenlijk worden geacht voor het overleven van bepaalde soorten op de Utrechtse Heuvelrug, zoals o.a. de boommarter. Zo is op basis van een door Alterra in kader van de corridor Leusderheide uitgevoerde landschapsecologische analyse naar voren gekomen dat de Utrechtse Heuvelrug voor met name de boommarter op zich te klein voor een *sterk duurzame* populatie, zodat die populatie kwetsbaar blijft als er geen robuuste verbinding met de Veluwe komt (zie in deze ook bijlage 14: 'Corridor Leusderheide (Alterra, 2004)'). In vergelijkbare zin geldt dat o.a. ook voor de otter met betrekking tot het realiseren van de zogenaamde 'Natte as' waar de Groene Ruggengraat deel vanuit maakt. Juist de gegeven robuuste verbindingen moeten dan ook als cruciale schakels worden beschouwd om de binnen Nederland als zodanig voorkomende natuurgebieden (inclusief Natura 2000 gebieden) met elkaar te verbinden en zo een wezenlijke bijdrage te leveren aan realisatie van de Nederlandse (en daarmee tevens Europese) biodiversiteitsdoelen.

Voorts zijn kennelijk alsnog een groot aantal zogenaamde EVZ's in zijn geheel zijn geschrapt, zoals die rondom Houten (EVZ 23), Hollandsche IJssel, etc.. Alhoewel dergelijke verbindingen wellicht vanuit gegeven Europese biodiversiteitsdoelstellingen dan van minder belang moeten worden geacht, moeten zij o.i. wel als wezenlijk worden beschouwd voor gegeven regionale natuurnetwerken.

Ook valt het op dat men kennelijk met name binnen de Utrechtse Waarden en dan in het bijzonder wat betreft de Hollandsche IJssel kennelijk alle eerdere natuurdoelstellingen vrijwel geheel heeft losgelaten. Feitelijk geldt dat ook voor de noord-oostflank Utrechtse Heuvelrug, dus op de overgang naar de Gelderse Vallei, alwaar men kennelijk alsnog vele terreinen, waarvan overigens een deel eerder als zogenaamd 'zoekgebied' was aangegeven, hetzij wil uitbrengen, hetzij onder de 'Groene contour' wil brengen¹². Dat terwijl met name op aldaar aanwezige gradiënten, zeker als daar van (diepe) kwel sprake is, er hoge natuurpotenties zijn (vergelijk o.a. ook de: 'Hel', 'Blauwe hel' en de 'Achterbergse hooilanden').

Tenslotte heeft men de EHS voor het Kromme Rijngebied en dan in het bijzonder het Langbroekerweteringgebied, die (eveneens) deels als zoekgebied was aangegeven, nu kennelijk (definitief) nader begrensd, hetgeen evenwel de zeer kansrijke opties om daar waardevolle natuur te ontwikkelen (drastisch) inperkt¹³.

RodS

Positief is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. overigens wel dat de zogenaamde RodS gebieden wel op de gegeven kaarten zijn aangegeven, ook al kunnen daaraan dan kennelijk geen subsidierechten worden ontleend¹⁴.

2.3 Subsidieverordening Natuur en Landschapsbeheer

Positief is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in ieder geval dat binnen provincie voor specifieke beheersvormen via 'regionaal maatwerk' specifieke beheerspakketten

¹² In die zin is het kennelijk voor bepaalde gebieden nog steeds onduidelijk of zij uiteindelijk hetzij als 'EHS nieuwe natuur' zullen worden aangeduid, dus binnen de EHS vallen, hetzij binnen de 'Groene contour' worden gebracht of in zijn geheel geschrapt.

¹³ Zie in deze overigens ook het rapport: 'De Langbroekerwetering in de 21e eeuw (Bureau H.J. van den Bijtel, 1998)'.

¹⁴ Overigens heeft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. uit het 'Lenteakkoord' begrepen dat er alsnog geld beschikbaar wordt gesteld voor de realisatie van de RodS gebieden.

beschikbaar worden gesteld, zoals voor 'weidevogelbeheer', maar ook voor de 'zwarte stern' en '(klei)paddestoelen', zodat aan betreffende kwetsbare soorten, deels ook buiten de EHS, ook bijzondere aandacht kan worden gegeven¹⁵. Dat geldt uiteraard ook voor de (specifieke) subsidies die voor landschapselementen binnen en buiten de EHS, evenals ganzenfoeragegebieden ter beschikking worden gesteld, als voor (het in stand houden van) gescheperde schaapskuddes.

2.4. Kwaliteitsimpulsen Natuur en Landschap

Alhoewel het op zich natuurlijk mooi is, dat men met voorliggend 'Natuurbeheerplan', ook inspeelt op potenties die er zijn om aan de natuur (ter plaatse) ook echt een kwaliteitsimpuls te kunnen geven, doet zich met name daarbij een integrale Natuur(beheers)visie nadrukkelijk missen. Pas dan zou o.i. daadwerkelijk een kwaliteitsimpuls aan de binnen de provincie Utrecht voorkomende natuur kunnen worden gegeven, tenminste als het om een integrale natuurvisie gaat, waarbij ook echt de natuur centraal staat en niet de gegeven eigendomsverhoudingen, zoals deze bij toewijzing natuurdoel(typ)en tot op heden vaak centraal hebben gestaan. Als bouwsteen voor zo'n visie kan o.a. worden verwezen, althans wat de Utrechtse Heuvelrug betreft, naar: 'Bouwstenen voor een landschapsecologische visie (STL, 1991)', 'Heel de Heuvelrug (Stichting Utrechts Landschap, 1999)', evenals 'Natuurvisie Utrechtse Heuvelrug (Stichting Milieuzorg Zeist e.o., 2001)', 'Ontsnipperingvisie Utrechtse Heuvelrug (Bureau Van den Bijtel, 2004)', etc..

In ieder geval onderschrijft de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. het van harte dat ook subsidie kan worden verkregen om de milieu- en watercondities te verbeteren teneinde ter plaatse nagestreefde natuurdoel(typ)en ook echt te kunnen realiseren, aangezien er met name ook op dat vlak nog een aanzienlijke kwaliteitsimpuls mogelijk en ook wenselijk is (zie o.a. ook de betreffende bijlage 8: 'Beoordeling Natuurakkoord - Globale toetsing van het Onderhandelingsakkoord Decentralisatie Natuur (PBL, 2011)'). Wel tekent de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. daarbij aan dat voor het oplossen van bepaalde voorwaarden, zoals terugbrengen stikstofbelasting, er vaak ook iets aan de hoge achtergrondbelasting zou moeten worden gedaan, dus door meer algemeen generieke beleidsmaatregelen. Door het rijk wordt hiervoor thans o.a. de zogenaamde 'Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)' nader uitgewerkt en ook binnen de provincie is er inmiddels de 'Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000' van kracht, waarvan ook een evaluatie heeft plaatsgevonden. Duidelijk is evenwel dat de algemene stikstofbelasting weliswaar (geleidelijk) daalt, maar dat nog steeds voor overgrote deel natuurgebieden en dan in het bijzonder voor de Natura-2000 gebieden en ook de zogenaamde Natuurmonumenten een verhoogde inspanning noodzakelijk is om de bij de gegeven instandhoudingsdoelen behorende GEP's ook (uiteindelijk) te kunnen realiseren.

Wel valt het op dat alles kennelijk op basis van vrijwilligheid gaat, dus ook de omvorming naar natuur. Nu is het de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. bekend dat bijvoorbeeld voor de noodzakelijke omvorming naar natuur in een recent verleden zogenaamde 'prioritaire gebieden' zijn aangewezen, dus in die zin zou het goed zijn als de betreffende gebieden ook in het voorliggende 'Natuurbeheerplan' als zodanig worden aangeduid. Dat maakt het immers mogelijk deze gebieden alsnog te onteigenen, althans indien verwerving op vrijwillige basis uiteindelijk niet mogelijk is.

3. Kaartbijlage

Meer in het algemeen zijn op de bij het 'Natuurbeheerplan' behorende kaarten kennelijk niet langer alle zogenaamde 'Ecologische verbindingen (EVZ's)' aangegeven, terwijl deze eerder in de 'Natuurgebiedsplannen' nog wel als zodanig waren opgenomen¹⁶. Ook zijn de

¹⁵ Voor met name de kwetsbare natuur buiten de EHS zie ook: 'Biodiversiteitskaart provincie Utrecht'.

¹⁶ Een uitzondering is gelukkig gemaakt op de kaarten waarop de begrenzing staat aangegeven, dus de kaarten 1a t/m 1d, voor o.a. de EVZ langs de Kromme Rijn (zie overigens ook het project: 'Kromme Rijn natuurlijk' van de HDSR), de EVZ's langs bepaalde beken/Pon-lijn in de Gelderse Vallei en ook de EVZ langs de Eem.

faunapassages die o.i. als een wezenlijk onderdeel van zowel de betreffende (robuuste) ecologische verbindingen, als ook bepaalde natuurgebieden dienen te worden beschouwd, zeker daar waar deze door (rijks- en provinciale) wegen worden doorsneden, niet op de bij het Natuurbeheerplan behorende kaarten opgenomen. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. ziet het ontbreken van de EVZ's, althans de specifieke aanduiding daarvan, evenals de (bijbehorende) faunapassages, als een wezenlijke omissie, ook al aangezien de EVZ's/faunapassages ook niet langer op de bij de nieuwe PRS/PRV behorende 'Natuurkaart' staan aangegeven. Juist door de ecologische verbindingen ook expliciet op de gegeven kaarten aan te geven wordt ook duidelijk welke functie ze binnen het gehele netwerk hebben, zodat daar bij de 'ruimtelijke ordening', op welk overheidsniveau dan ook, nadrukkelijk rekening mee kan worden gehouden. Dat geldt niet in de laatste plaats ook voor faunapassages, waaraan eveneens in juridische zin als zij ook op een plankaart staan daadwerkelijk betekenis kan worden toegekend¹⁷. In die zin zouden de EVZ's uit het 'Werkdocument ecologische verbindingen' o.i. alsnog integraal op de gegeven kaarten moeten worden aangegeven, evenals de (bijbehorende) faunapassages (zie voor nadere details ook bijlage 15: 'Werkdocument ecologische verbindingzones (Provincie Utrecht, 1993)').

Kaartbijlage 1: Begrenzing van natuurgebieden

Zoals ook in het voorgaande al aangegeven heeft men in het 'Natuurbeheerplan 2013' de met het 'Akkoord van Utrecht' met betrokken partijen overeengekomen 'herijking' van de EHS doorgevoerd, hetgeen feitelijk betekent dat een aantal gebieden, hetzij geheel zijn uitbegrensd, het binnen de zogenaamde 'groene contour' geplaatst¹⁸.

Duidelijk is wat de begrenzing betreft, dus kaart 1a t/m 1d, de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van mening is dat aan de in het Streekplan 2005-2015 voor de EHS gegeven begrenzing zou moeten worden vastgehouden (zie in deze ook de betreffende bijlage 11: 'Gebieden binnen de Groene Contour'), althans zolang niet duidelijk is wat in ecologisch opzicht de thans in het Natuurbeheerplan opgenomen herijking van de EHS betekent. Dat dan niet alleen gezien vanuit de Europese (biodiversiteits)verplichtingen, maar bijvoorbeeld ook voor de biodiversiteit zoals deze binnen het Utrechtse relevant moet worden geacht, dus in zekere zin ook voor de binnen de grenzen van de provincie voorkomende rode en óók oranje-lijstsoorten (zie hiertoe o.a. de: 'Werkdocumenten soortenbeleid, onderdeel Flora én ook Fauna).

Meer in het bijzonder is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. van mening dat met name die gebieden alsnog binnen de begrenzing van de EHS zouden moeten worden opgenomen voor zover zij van essentieel belang zijn voor het in standhouden van duurzame populaties van (binnen de provincie Utrecht) voorkomende soorten. In die zin zouden dus in ieder geval die gebieden die deel uitmaken van de robuuste verbindingen van het zogenaamde 'Valleilint' en ook de 'Natte as/Groene ruggengraat' binnen de begrenzing van de EHS moeten worden opgenomen, evenals vele thans uitbegrensde of binnen de groene contour gebrachte (delen van) ecologische verbindingen. Zoals dat ook uit de zogenaamde knelpuntenkaart zoals die door het PBL n.a.v. het zogenaamde 'Decentralisatieakkoord Natuur' is opgesteld naar voren komt (zie ook de betreffende bijlage 10: 'Ecologische overwegingen bij de verdeling van middelen tussen en binnen de provincies voor een herijkte EHS (PBL, 2012)' en wel de daarin opgenomen bijlage 5: 'Knelpuntenkaart'), bestaan er met name in die gebieden die niet met elkaar zijn verbonden grote knelpunten, waarvoor er dus een belangrijke opgave ligt, waarin dan alsnog in het voorliggende 'Natuurbeheerplan 2013' zou moeten worden voorzien.

¹⁷ Zie in deze overigens met name ook uitspraak Raad van State in art. 19-procedure Hessingterrein (gemeente De Bilt), waarin zij heeft bepaald dat zolang er op de Streekplankaart 'Gebieden binnen de groene contouren' niet expliciet is aangegeven dat er ter plaatse een faunapassage wordt beoogd, daarvan ook geen planologische werking uit kan gaan.

¹⁸ De betekenis van het begrip 'groene contour' is daarbij duidelijk een andere dan zoals deze eerder met name in het Streekplan 2005-2015 voor de binnen de EHS begrensde gebieden werd gebruikt. Overeenkomstig het 'Akkoord van Utrecht' gaat het daarbij dan om gebieden die wel zijn begrensd, maar deze komen alleen binnen de EHS (inclusief het bijbehorende 'Nee, tenzij-regime') te liggen, indien ook daadwerkelijk omvorming van de betreffende gebieden naar natuur heeft plaatsgevonden.

Kaartbijlage 2: Beheertypen, onderdeel natuur

Wat betreft de kaarten 2a t/m g, dus de Beheertypen-kaarten, valt het in ieder geval op dat t.o.v. de eerdere kaarten uit het 'Natuurbeheerplan 2011' daarop voor bepaalde gebieden geen beheertypen meer staan aangegeven. Dat geldt o.a. voor een (groot) gedeelte voor strook langs Zeist-West (zie ook: 'Beheertypenkaart', onderdeel natuur, 2d). Nu is daarvan overeenkomstig de begrenzingenkaart dan een deel in de groene contour gebracht (zie ook: 'Begrenzingenkaart', 1d), maar dat geldt slechts voor een beperkt gedeelte van de betreffende strook. Weliswaar heeft men dan op de 'Ambitiekaart, onderdeel natuur' nog wel aangegeven dat voor een gedeelte van de gegeven strook, tenminste als de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat goed interpreteert, nog omvorming naar natuur wenselijk is (zie ook: 'Ambitiekaart natuur, onderdeel natuur, kaart 8d), maar heeft men daaraan op de: 'Ambitiekaart, deelgebieden N00.01 en N00.02', dus kaart 9, geen nadere invulling aan gegeven, althans niet zichtbaar op de analoge kaart. Dat geldt ook voor het gedeelte van de strook dat (alsnog) onder de groene contour is gebracht, waarvoor op kaart 12: 'Ambitiekaart, onderdeel groene contour' vooralsnog geen nadere natuurdoelen/beheertypen zijn opgenomen.

Nu maakt de strook langs Zeist-West feitelijk deel uit van de ecologische verbinding tussen het Vechtplassengebied/Noorderpark en het Kromme Rijn-/Langbroekerweteringgebied (zie voor betekenis betreffende verbinding ook bijlage 16: 'Folder natuur verbinden en behouden')¹⁹. De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. acht het voor het functioneren van de betreffende verbinding dan ook wezenlijk dat voor de betreffende strook in zijn geheel duidelijke beheertypen/ambities (inclusief bijbehorende natuurdoel(typ)en) worden aangegeven, teneinde de hier gelegen ecologische corridor uiteindelijk ook naar behoren te kunnen laten functioneren.

Wat betreft de gegeven corridor langs Zeist-West kan daarbij nog wel worden aangetekend, dat daarvoor inmiddels onder regie van de Provincie Utrecht een nadere uitwerking heeft plaatsgevonden en de vraag blijft dan waarom met die uitwerking in het voorliggende 'Natuurbeheerplan 2013' vooralsnog geen (enkele) rekening is gehouden (zie voor de nadere uitwerking ook bijlage 17: 'Perspectief en inrichtingsbeeld voor de ecologische hoofdstructuur - Deelgebied Zeist-Bunnik (Grontmij, 2011)', Biotopenkaart'). Een dergelijke uitwerking heeft trouwens ook voor alle overige EVZ's binnen het Kromme Rijngebied plaatsgevonden en ook daarvoor blijft het de vraag waarom daarmee in het voorliggende 'Natuurbeheerplan' vooralsnog dan geen rekening is gehouden.

Verder blijft men kennelijk toch voor grote delen Utrechtse Heuvelrug, mede afhankelijk eigendomspositie, vasthouden aan het beheertype(n) N16.01, dus '(droog) bos met productiefunctie', terwijl er o.i. juist hier kansen liggen voor 'grootschalige natuur (met zelfregulatie)'. Weliswaar is op 'Ambitiekaarten, onderdeel natuur', dus de kaarten 8a t/m 8g, alsnog voor aanzienlijke oppervlakten van de betreffende gebieden, tenminste als de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat goed interpreteert, de ambitie: 'N00.02, nog om te vormen bestaande natuur' opgenomen, met uitzondering dan van name de bossen van de boswachterijen van SBB, zoals het Baarnse Bos, het Austerlitze bos en het Leersumse veld, waarvoor men kennelijk aan het doeltypen 'Droog bos met productie' blijft vasthouden, maar als men dan de kaarten 9a t/m 9d, dus: 'Ambitiekaart, deelgebieden N00.01 en N00.02' er bij pakt, zou het daarbij dan 'slechts' om een omvorming van 20% van de betreffende 'multifunctionele bossen' naar 'natuurbos' gaan. Met name ook de boswachterijen van SBB moeten gezien hun omvang en ligging o.i. evenwel cruciaal worden geacht om aan de natuur aan de Utrechtse Heuvelrug als geheel ook daadwerkelijk een kwaliteitsimpuls te kunnen geven, zodat in ieder geval deze gebieden o.i. alsnog op de 'Ambitiekaart, onderdeel natuur',

¹⁹ Voor het gedeelte tussen het Noorderpark en het wildviaduct onder de A-28 nabij Oostbroek is deze verbinding vastgelegd in het 'Werkdocument Ecologische verbindingen (Provincie Utrecht, 1993)' en wel als EVZ, nummer 10: 'Oostbroek-Hollandse Rading'. Later is deze verbinding alsnog vanaf het wildviaduct onder de A-28 nabij Oostbroek in oostelijke richting aangevuld met EVZ 606: Oostbroek-Lage grond/Nienhof-Wulperhorst/Blikkenburg (zie ook het document: 'Programma ecologische verbindingzones (Provincie Utrecht, 2003), Deel 3: 'Stand van zaken').

dus kaart 8a t/m g, met een hoge natuurambitie, dus met '(beheer)type N15.02', dus (zo) natuurlijk (mogelijk) bos, zouden moeten worden aangeduid.

Kaartbijlage 8: Ambitiekaart, onderdeel natuur

Zoals ook eerder al aangegeven, had wat de natuurambities betreft, zoals deze op de kaarten 8a t/m g staan aangegeven, evenals op de kaarten in de kaartbijlagen 9 (o.a. nieuwe natuur én ook omvorming) en ook 12 (gebieden binnen de groene contour), o.i. eerst een integrale Natuur(beheers)visie moeten worden opgesteld, alvorens de ambities per (deel)gebied worden aangegeven. Duidelijk is dat de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. zeker op de Utrechtse Heuvelrug (en aangrenzende rivierensysteem) van mening is dat aldaar ook een aantal grotere gebieden als 'grootschalige natuur', dus met (een grote mate van) zelfregulatie, zouden moeten worden aangewezen (inclusief grote grazers), die bij voorkeur ook nog (met stroken natuurbos) aan elkaar zijn aaneengesloten²⁰, teneinde aldaar ook echt tot een kwaliteitsimpuls te komen (zie overigens ook bijlage 18: 'Beheers- en Inrichtingenplan NP Utrechtse Heuvelrug', Kaart: 3: 'Samenhang en gradiënten').

Kaartbijlage 9: Ambitiekaart, deelgebieden N00.01 en N00.02

Wat betreft de 'Ambitiekaart, deelgebieden N00.01 en N00.02' valt het op dat nog geen ambitie voor de (voormalige) Vliegbasis Soesterberg aangegeven, terwijl hiervoor inmiddels toch reeds enige tijd het zogenaamd 'Inrichtings- en Beheersplan (Utrechts Landschap, 2011)' beschikbaar is, waarin in het bijzonder, ook gezien de uitkomsten van de 'EHS-Saldobenadering (Arcadis, 2011)', zeer hoge natuurambities zijn opgenomen. In die zin zou een directe, dus niet alleen een indicatieve doorvertaling daarvan op de gegeven Ambitiekaart o.i. hier voor de hand liggen²¹.

Kaart 12: Ambitiekaart, groene contour

Ten aanzien van de 'Ambitiekaart, groene contour' is lang niet voor alle gebieden die onder de zogenaamde 'Groene contour' vallen een duidelijke ambitie aangegeven, terwijl dat o.i. wel wenselijk is. In die gebieden wil men immers door externe financiering natuur realiseren (lees: groen voor rood) en teneinde daarbij dan geen inbreuk te doen op beoogde natuurkwaliteiten, zeker als het om ecologische verbindingen gaat, zouden die ambities wel duidelijk in het voorliggende 'Natuurbeheerplan' moeten worden aangegeven.

Kaart 13: Beheertypenkaart Regionaal maatwerk

Wat betreft de 'Beheertypenkaart Regionaal maatwerk' is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. in ieder geval verheugd, dat lanen met kleipaddenstoelen zijn opgenomen. De vraag is evenwel of ook bepaalde voedselarme bossen met vele bijzondere/zeldzame paddenstoelen, zoals bepaalde bosgemeenschappen op de Vliegbasis, ook niet als zodanig zouden moeten worden opgenomen (zie ook voor verspreiding bijzondere paddenstoelen op de Vliegbasis ook het rapport: 'Waar de veldleeuwerik zingt...(Ecologisch adviesbureau Van den Bijtel, 2011)').

4. Conclusie

De Stichting Milieuzorg Zeist e.o. is van mening dat aan het thans voorliggende 'Natuurbeheerplan 2013' feitelijk de juiste beleidsmatige grondslag ontbreekt, evenals het plan onzorgvuldig is voorbereid aangezien men de voorgenomen 'herijking' van de EHS daarin heeft doorgevoerd, maar de ecologische gevolgen daarvan onvoldoende in kaart heeft gebracht.

Daarnaast is de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. dat ook voor vele kaarten in onvoldoende mate is onderbouwd welke natuurbeheerdoelen en/of -ambities daaraan zijn toegekend, ook al aangezien feitelijk een (integrale) natuurvisie ontbreekt.

²⁰ Zie in deze overigens ook: 'Ontsnipperingsvisie Utrechtse Heuvelrug (Ecologisch adviesbureau Van den Bijtel, 2004)'.

²¹ Zie voor de indicatieve verhouding beheertypen Vliegbasis zoals deze nu in het 'Natuurbeheerplan 2013' is opgenomen het 'Natuurbeheerplan 2013', hoofdstuk 6.7: 'Ontwikkeling en omvorming bestaande natuur (N00.02), onder het kopje: 'Voormalige Vliegbasis Soesterberg'

Gezien hetgeen in voorgaande beroepschrift naar voren is gebracht verzoekt de Stichting Milieuzorg Zeist e.o. u dan ook aan (die onderdelen van) het natuurbeheerplan (waartegen thans beroep is aangetekend) alsnog goedkeuring te onthouden.

Hoogachtend,

P. Greeven

B. de Wolf

Afz.: Stichting Milieuzorg Zeist e.o.
P/a: B. de Wolf
Kometenlaan 70
3721 JV Bilthoven

Bijlagen

- Bijlage 1: Vaststellingsbesluit GS
- Bijlage 2: Zienswijze Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op Ontwerp-Natuurbeheerplan
- Bijlage 3: Nota van Zienswijzen
- Bijlage 4: Akkoord van Utrecht
- Bijlage 5: Zienswijze Stichting Milieuzorg Zeist e.o. op PRS/PRV
- Bijlage 6: Concept Nota van beantwoording, pag. 10
- Bijlage 7: Voorlopig toetsingsadvies Commissie MER Ontwerp-PRS
- Bijlage 8: Beoordeling Natuurakkoord - Globale toetsing van het Onderhandelingsakkoord Decentralisatie Natuur (PBL, 2011)
- Bijlage 9: Provincies, Natuurlijk ...! (Externe commissie Ontwikkelopgave Natuur, 2012)
- Bijlage 10: Ecologische overwegingen bij de verdeling van middelen tussen en binnen de provincies voor een herijkte EHS (PBL, 2012)
- Bijlage 11: Gebieden binnen de groene contour uit Streekplan 2005-2015
- Bijlage 12: Kaart behorende bij het Akkoord van Utrecht
- Bijlage 13: Staat van Utrecht - Duurzaamheidsmeting 2010 (Telos, 2010)
- Bijlage 14: Corridor Leusderheide (Alterra, 2004)
- Bijlage 15: Werkdocument ecologische verbindingszones (Provincie Utrecht, 1993)
- Bijlage 16: Folder natuur verbinden en behouden.
- Bijlage 17: Perspectief en inrichtingsbeeld voor de ecologische hoofdstructuur - Deelgebied Zeist-Bunnik (Grontmij, 2011), Biotopenkaart
- Bijlage 18: Beheers- en Inrichtingenplan NP Utrechtse Heuvelrug, Kaart: 3: Samenhang en gradiënten